

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦИФІКА РОБОТИ ЛОГОПЕДА В ЗАКЛАДАХ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма «Спеціальна освіта (логопедія)»

Спеціалізація
016.01 Логопедія

Спеціальність
016 Спеціальна освіта

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Специфіка роботи логопеда в закладах охорони здоров'я
Викладач (-і)	Кравець Надія Степанівна
Контактний телефон викладача	(+38) 0660256101
E-mail викладача	Kravets.nadiia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, всього 90 годин (лекції – 10 год., практичні і семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 60 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	Комунікація відбувається згідно з розкладом занять - очно або дистанційно (посилання для входу є доступним в е-розкладі). Асинхронна комунікація здійснюється впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу на https://d-learn.pnu.edu.ua/ .
Консультації	дистанційно на платформі Google Meet
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Актуальність вивчення дисципліни.</u> Зараз в Україні спектр установ, закладів, де можуть надаватися логопедичні послуги, надзвичайно великий. Логопеди працюють в закладах освіти, організаціях системи охорони здоров'я, соціального захисту. Логопед і лікар у своїй діяльності з виконання функціональних обов'язків проходять практично одні й ті самі етапи і в результаті виходять на висновок (діагноз). Важлива роль відводиться співпраці логопеда з усіма фахівцями, задіяними в корекційний процес, передбачає володіння прийомами професійного спілкування з колегами для досягнення максимально позитивного результату у роботі, корекції відхилень у мовленнєвому розвитку дитини чи дорослого. Логопедична допомога для всіх осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах лікувального закладу починається з оцінки стану мовлення.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП): уточнення, розширення та систематизація професійних компетентностей студентів з проблем організації та змісту логопедичної і методичної допомоги дітям і дорослим в Україні, з проблем диференційної діагностики мовленнєвих порушень дітей з метою правильного відбору дітей при комплектуванні груп спеціальних логопедичних установ, розкриття сучасних підходів до організації методичної роботи з педагогами ЗДО компенсуючого типу на різних рівнях – у дошкільному навчальному закладі, в районі, місті,	

державі.

Основні цілі вивчення дисципліни:

- ознайомити здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з нормативно-правовою базою, відповідно до якої в Україні здійснюється організація логопедичної допомоги дітям з мовленнєвими порушеннями, регламентується і контролюється робота логопеда в освітніх та медичних закладах;
- розкрити принципи, завдання, особливості планування та організації логопедичної роботи з дітьми в різних закладах по лінії МОН, МОЗ та Міністерства соціальної політики;
- ознайомити з вимогами щодо організації логопедичного кабінету, ведення логопедичної документації, виконання професійних обов'язків логопеда.

Завдання курсу:

- сформувані у студентів професійні компетентності щодо організації та планування логопедичної і методичної роботи у різних типах установ Міністерства освіти і науки, соціального забезпечення та закладах Міністерства охорони здоров'я;
- розширити та систематизувати знання щодо принципів відбору дітей у спеціальні логопедичні установи для дітей із порушеннями мовлення та вимог до комплектування груп в даних установах;
- розширити, уточнити та систематизувати професійні компетентності з проблем технології диференціальної діагностики мовленнєвих порушень дітей з метою правильного відбору дітей при комплектуванні груп спеціальних логопедичних установ.

Технології навчання: дистанційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, проєктно-орієнтоване навчання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності (фахові):

- СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з ООП (залежно від спеціалізації).
- СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.
- СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
- СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
- СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.
- СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язберезувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.
- СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Програмні результати навчання

РН-2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН-3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з ООП, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН-5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН-13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'я зберезувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	016 Спеціальна освіта	1	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. . Організація діяльності логопеда у поліклініці	2	2	8
Тема 2 . Обов'язки логопеда поліклініки. Специфіка роботи логопеда у дитячій поліклініці	2	4	18
Тема 3. Профілактична робота логопеда у дитячій поліклініці	2	2	10
Тема 4. Диспансеризація дітей з вадами мовлення в умовах дитячої поліклініки.	2	4	6
Тема 5. Організація роботи логопеда у мовленнєвому центрі. Робота логопеда дитячого психоневрологічного диспансеру та санаторію для дітей з порушеннями ЦНС і опорно-рухового апарату	2	2	6
Тема 6. Відділення реабілітації дорослих та дітей у клініках та науково-дослідних інститутах	2	2	12
Загальна кількість годин:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	У процесі контролю рівня знань й активності здобувачів оцінці підлягають рівень знань, продемонстрований у відповідях з теоретичного матеріалу та активності під час обговорення тем практичних занять, у формі доповнень до відповідей інших. Оцінювання знань здобувачів: • письмові, усні і комп'ютерні опитування (тестування);• перевірка навичок;• проекти;• безпосереднє спостереження за діяльністю фахівців. Оцінювання знань здобувачів з освітньої компоненти здійснюється на основі результатів поточного контролю(максимальний бал – 100). Поточний контроль передбачає оцінювання знань здобувачів щодо засвоєння програмового матеріалу з курсу на практичних заняттях (90 балів) та у процесі виконання ними завдань самостійної роботи (10 балів). Семестровий підсумковий контроль в межах від 50 до 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Письмових робіт не передбачено
Практичні заняття	Пропущенні практичні заняття здобувач відпрацьовує індивідуально, виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується: - усне опитування;- тестування;- перевірка творчих завдань;- захист презентацій;- перевірка виконаної, передбаченої програмою курсу, самостійної роботи. Максимальна кількість балів з курсу на практичних заняттях - 90 балів. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (50 балів) він може бути рекомендований на повторний курс з вивчення даної освітньої компоненти https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуском є відвідування здобувачем більше 50% практичних занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання завдань самостійної роботи.

Підсумковий контроль	Підсумковий контроль знань здобувачів із курсу здійснюється у формі комп'ютерного тестування і вважається виконаним у разі отримання студентом 50 і більше балів. форма контролю – залік форма здачі – тестування Навчальний матеріал з освітньої компоненти вважається засвоєним, якщо здобувач у сумі набрав 50 і більше балів за 100-бальною шкалою.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Не припустимі плагіат та списування. Обов'язкове виконання всіх поставлених завдань.

Викладання курсу базується на активній взаємодії зі здобувачем, на політиці академічної доброчесності.

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).

Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/11/34-06_2022-_polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf

Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Відвідування занять: лекційні заняття студентом не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у

Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіхвиного щодо їх самостійного опрацювання

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців.

Ознайомитися із положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/>

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти - сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.

Можливість зарахування неформальної освіти регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultatuv-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Додаткові бали отримують здобувачі, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://efund.pnu.edu.ua/3-3-prava-zdobuvachiv/>

8. Рекомендована література

Інформаційні джерела:

1. Дмитрієва І. В. Командна взаємодія фахівців у процесі індивідуального супроводу дитини в умовах інклюзивного навчання : Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць. 2016. № 7. URL: <https://aqce.com.ua/vypusk-7-t-1-t-2/dmitrijeva-iv-komandna-vzajemodija-fahivciv-uprocesi-individualnogo-suprovodu-ditini-v-umovah-inkluzivnogo-navchannja.html> (дата звернення: 11.09.2023).
2. Логопед +. URL : <http://innagidkih.ucoz.com/> (дата звернення: 11.09.2023).
3. Логопедичний кабінет в загальноосвітній школі. URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/5635/1/Nechytailo.pdf> (дата звернення: 11.09.2023).
4. Луценко І. В., Найда Ю. М. Диференційоване викладання: реалізація підходу. URL: <https://www.slideshare.net/ippo-kubg/ss-30566945> (дата звернення: 11.09.2023).
5. Лянна О.В., Литвиненко В.А., Ласточкина О. В. Організація відновлювальнологопедивної роботи про афазії в осіб післяінсультного стану в ланці взаємодії «логопед – сім'я». URL: <https://aqce.com.ua/vipusk-13/orga№izacijavid№ovljublivo-logopediv№oi-roboti-pro-afazii-u-osib.html> (дата звернення: 11.09.2023).
6. Освітні ресурси Інтернету. Логопедія. URL : <https://sites.google.com/site/osvitnires/nauka/psihologia-te-pedagogika/logopedia> (дата звернення: 11.09.2023).
7. Постанова КМУ від 03.11.2021 р. № 1268 “Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров’я” <https://document.vobu.ua/doc/8563>

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.
2. <http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
3. <http://vognutyi.ru/lib/> – колекція електронних книг.
4. <http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти та науки України - офіційний сайт.
5. <http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.
6. <http://uk.wikipedia.org/wiki> – Вікіпедія, вільна енциклопедія.
7. <http://www.npu.edu.ua> (elib@npu.edu.ua) – Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова.
8. <https://www.ippo.if.ua/biblioteka/> – бібліотека Івано-Франківського інституту післядипломної освіти.
9. <https://vseosvita.ua/library/> – Бібліотека методичних матеріалів для вчителів.
10. <https://www.pedrada.com.ua/> – Портал освітян України.

11. [https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/korekciini_programy/2-
logo-lfk.pdf](https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/korekciini_programy/2-logo-lfk.pdf)
12. <https://kyiv8.irc.org.ua/news/09-41-37-28-04-2020/>

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Надія КРАВЕЦЬ